

LO GERONÉS

PERIÓDIC DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1	peseta	trimestre
Fora..	1'25	id.	id.
Estranger.	1'50	id.	id.

Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Libertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanar,

Any VI.

Dimars 5 de Septembre de 1899

Núm. 266.

Programa econòmic del Catalanisme

Tenim casi vensut l'estiu y no lluny la solució definitiva que s'haja de donar al problema econòmic que l'actual govern ab las sevás disbauxas va desencadenar aixís que obri las Corts. Volcats la major part dels ingressos que havía escrit lleugerament sobre'l paper lo ministre d'Hisenda, Govern y diputats se separaren sense donar solució á res; aquestos esposats á no deixar passar cap tribut nou sense que aquell fassi grossas economías en los ministeris, y aquell prometenent que aprofitaria la Cánticula pera escañar uns pressupostos nous, que vindrán á ser los d'ells un xiquet retallats per veure si pot anar tirant sostenint la llocada.

Si'l poble de provincias no hi fos de per mitj y las cambras de comers no mantinguessin una actitud energica, Madrid podria xuclarse com fins avuy la sang dels que treballan, y podria seguir la escandala disbauxa que fa dotzenas d'anys se va fent ab aplauso dels diaris conservadors quan hi ha l'home del garrot dalt del ministeri, y ab la complicitat dels fidelissos liberals y republicans quan los del himne de Riego ó de la Marsellesa son los que disposan de Gazeta.

En aquestas circumstancias y veyent molt proxima bullanga pels carrers, motivada pels embarchs que no tardar deuran comensar á Catalunya si'ls greus no desisteixen per un trimestre més de sa actitud de resistencia, creyem de molta oportunitat reprodir avuy las Bases pera la tributació de Catalunya segons los principis regionalistas, que s' repartiren ofusament després de la celebració de la Assamblea Balaguer en Maig de 1894.

Meditínlas los contribuyents; fixinse be en l'especte d'equitat que hi ha en ellas y compárinlas ab lo que cedir dels governs d'avuy en dia, que no pensan més que en expoliar al poble sense diferencias de anys, sense atendre á las necessitats del petit propietari y del petit industrial, sense altre criteri fixo que'l de fer diners pera poderlos gastar á la descañada, al hivern á Madrid, y al estiu viatjant eternament ó vivint la vida caríssima dels balnearis. No hi ha guany per aixó en los que cobran del Estat, ni en los més dels que viuen de renda hi ha prous rēdits pera disbauxar com se veu pels diaris. Certs misteriosos, que quan los interessats s'enfadan surten á la llum del dia ho aclareixen de tant en tant. Ells son los que tenen d'obrir los ulls als adormits y ferlos entrar soltament per lo camí que segueixen los que tenen mirada més fina.

Vejis are'l document que repartí la Unió Catalana fa més de cinch anys, quan los que'ns tractan de maniadors no pensavan en la qüestió econòmica que esclatá are ab tanta forsa, y comparis ab aquesta grada concepció dels Concerts Econòmics que s'fer de moda al apareixer al cel d'Espanya l'estrella ab cua que'ns tenia de guiar als catalanistas en l'esvalotat mar de la política espanyola. No pas ningú titllar en aixó d'ignocentona á La Reunión.

UNIÓ CATALANISTA

Assamblea general dels Delegats celebrada á Balaguer en los dias 13 y 14 de Maig de 1894. (3.ª de la Unió.)

«Bases pera la tributació de Catalunya segons los principis regionalistas.»

ACORTS PRESOS PER LA ASSAMBLEA

De conformitat ab los principis fonamentals de la Constitució acordada en la Assamblea de Manresa, Catalunya, atendre las cargas y serveys públics de caràcter regional y don contribuir á las cargas generals del Estat ab

una cantitat que ha de fixarse ab subjecció á las reglas en dita Constitució establertas.

Mentres aquesta Constitució no arribi á plantejarse en tota sa integritat, entra en lo terreno de lo possible y es altament convenient que Catalunya substituheixi l'actual sistema de contribucions per un altre consistent en arreglos econòmics ab lo Govern sobre la base de cantitats fixes, y aixís fou declarat en la Assamblea de Reus.

En lo primer cas, liure Catalunya de las trabas que privantla de tota iniciativa malogran los esforços de sa activitat é inteligencia, podrá reformar la Administració en sos diversos rams organisant los serveys públics baix un plan general econòmic que, inspirantse en los bons exemples dels temps passats, atengui en l'ordre moral y en lo material las necessitats dels presents. En aquest punt ha d'esser radical la reforma, y la Unió Catalanista, oportunament y prévi l'estudi degut, acordará en las Assambleas esdevenidoras las bases sobre las que ha d'assentarse.

En lo segon cas convé que Catalunya s'encarregui del major número de serveys, trayentlos de mans del Estat ó del Poder Central y venint l'import dels mateixos en descàrrech de la cantitat que, en virtut dels arreglos econòmics que s'fassin, hagi de pagar al Govern, á fi d'imprimir en ells desde are'l sagell característich de sa individualitat y geni pràctich.

Y lo mateix en l'un que en l'altre, tant la cantitat que degui satisfer al Poder Central com las que sian necessarias pera cubrir l'import dels serveys regionals que vinguin á son càrrech, Catalunya las obtindrà per medi d'un sistema tributari adequat á son modo d'esser ab arreglo als següents principis y bases.

PRINCIPIS GENERALS

I. Catalunya, ab entera independencia de las demás Regions espanyolas y sense intervenció del Poder Central, establirà las contribucions é impostos de tota mena que hagin de pagarse en son territori y regulará aixismaix los demás arbitris y todas las otras fonts d'ingressos, llevat los drets d'Aduanas que s' subjectarán á las lleys generals del Estat, de conformitat ab lo declarat en la Assamblea de Manresa.

II. Los serveys públics deuran prestarse á Catalunya de manera que estiguin al nivell dels pobles més avensats, y, en consecuencia, la reducció dels impostos y contribucions ha de procurarse tantols per medi d'una moral y ben organizada administració; y la Assamblea, gelosa del bon nom dels elements que representa, aixís molt alt ho declara á fi de que may pugui dirse que'l Regionalisme, á exemple dels partits polítichs que han assolat la Espanya, tracta de seduhir al poble ab promesas impossibles de cumplir.

III. Se procurará fomentar la riquesa pública per medi d'exempcions de contribució y otras ventajias á favor de la implantació de novas industrias, plantació y conservació de boscos, edificació, dessecació de terras, etc., etc.

IV. Las lleys fiscals no podrán afectar may la validés dels contractes, la naturalesa y transmissió de la propietat y drets reals, ni la constitució de la familia, sense perjudici de la hipoteca preferent que s'estableixi á favor del Erari públich per la percepció de la contribució.

V. Todas las contribucions directas recauran sobre las rendas y beneficis, á excepció de la que s'estableixi per rahó de transmissió d'herencia, ilegals y donacions, entre parents colaterals y entre estranys.

VI. Tothom ha de contribuir segons sos cabals al sosteniment de las cargas del Estat, pero, atenent á que per rahó de sa naturalesa económica es eminentment relatiu tot lo que s' refereix á la tributació, la Assamblea declara, com á principi fonamental del Regionalisme, que la proporcionalitat ab que s'ha de contribuir á ditas cargas dependeix del estat social del país y que, essent, com son, la aglomeració de fortuna en unas mateixas mans y la desigualtat en la distribució de la riquesa las notas característichs de la actual societal, ha de procurarse l'equilibri entre las diferentes classes socials armonisant per medi de la tributació sos interessos antagònics.

En sa consecuencia s' declara:

Que no s'imposará cap contribució que descansi ex-

clusivament sobre la base de la capitació, ó sia cap que afecti al individu com á tal y prescindint dels medis de subsistencia ab que conti.

Que no s'imposará tampoch cap contribució que directa ó indirectament descansi sobre'l consum de materias de primera necessitat, sense perjudici del dret dels Ajuntaments per crear arbitris.

Y que'ls impostos se combinarán de manera que s' contribuheixi á las cargas públicas sobre la base d'una repartició gradual y progresiva en relació á la cuantia dels ingressos ab que cada hū conti.

VII. La distribució ó repartiment de las contribucions se farà sempre dintre d'una organizació gremial que deu descansar sobre la doble base del territori y de la classe de contribuyents á qui respectivament afecti; y todas las cuestiones sobre agravis y defraudacions, aixís com los perdons per causas de calamitats, se resoldrán, en las diferentes instancias ó alsadas que s'fixin y dintre del ordre gerárquich que s'estableixi, per jurats, sense que may s'admetin investigacions oficials. La asistencia á las sessions dels Gremis y'ls càrrechs que per rahó de sa organizació s'instituixin serán obligatoris.

VIII. Tots aquels principis deuran servir de fonament á la imposició de las contribucions, qualsevulla que sia la divisió administrativa de Catalunya y'l modo y conformitat com s'hagin encarregat de prestar los serveys públics y s'hagin distribuít las cargas las diferentes agrupacions y entitats que avuy existeixen y las que existirán quan lo sistema regional quedi plantejat en sa integritat.

Entretant, los Ajuntaments, pera cubrir las cargas municipals y'l impost de tots los serveys que hagin de prestar tindran una part alicuota de las contribucions generals y ademés lo que'ls hi produheixin los arbitris.

Bases especials de cada una de las diferentes fonts d'ingressos.

CONTRIBUCIONS

Las contribucions poden classifcarse en ordinarias y extraordinarias, pero, essent las extraordinarias de caràcter excepcional, han d'enmotllarse á las circumstancias especials dels grans aconteixements que las exigeixin sense que respecte d'ellas puguin establirse reglas fixes. Aixó no obstant, la Assamblea enten que en lo possible s'han d'acomodar, quan vingui'l cas, als principis generals que acaban d'exposarse.

Las ordinarias serán sempre directas, a excepció dels drets d'Aduanas y dels arbitris dels Ajuntaments.

Contribució Territorial.—Baix aquesta denominació va compresa la que recau sobre las rendas de la propietat inmoble, urbana y rústica, inclohent en las de la rústica los profits de la industria pecuaria.

Un amillament, fet ab rigurosa exactitut y tenint en compte todas las circumstancias y accidents que puguin afectar la riquesa, servirà de base á la contribució territorial.

Aquesta consistirà en un tant sobre la riquesa líquida imponible que, dins del sistema general que en virtut d'aquestas bases tracta de plantejarse, ha d'esser molt reduhit y que sera'l mateix pera tots los contribuyents, qualsevulga que sia la propietat y rendas que tinguin acumuladas.

La contribució se cobrarà en lo poble abont radiqui la finca sobre que recaigui.

En cada població quedarà agremiada separadament la propietat urbana y la propietat rústica, y ademés se formarà una agrupació dels gremis de las poblacions per medi de delegats seus en cada Comarca.

Los gremis de cada població faran los repartiments de la contribució corresponent á la mateixa y resoldrán en concepte de jurats sobre'ls agravis dels contribuyents y defraudacions y respecte dels perdons per calamitats quan la contribució que correspongui al propietari ó propietaris que'ls demanin no excedeixi de la décima part de la total que degui pagar lo poble. Las peticions de perdons, quan excedeixen d'aquesta cantitat, y las que fassin los pobles en general serán de competència de la agrupació de la Comarca.

Carta oberta

Sr. D. MANEL CATALÀ, Alcalde de Gerona.

Molt Sr. meu: Lo Ban publicat per Vosté encaminat a dictar certes midas de policia, revela gran desitg de fer quelcom per higienisar a Gerona; en totes aquelles prevençions que podrien dirse son de sentit comú està vosté acertat, en aquelles que tenen fonament tècnic o científic, y tal vegada n' ha demanat consell, com es lo relatiu a desinfecció, se troba a la altura del any vint: allò del caparrós al deu per cent y las cassolas ab cloro pera purificar l' atmosfera. no corra avuy dia; l' aygua bullenta, lo solimany al hu per mil, y especialment l' estufa, son los medis posats en practica a tot arréu quan se tracta de desinfectar robes, mobles y habitacions. En la prevenció 7.ª diu que los que tingan cuadras de cavalleries o vacas ab condicions higiènicas cuidaran de tenirlas netas y asseadas; axó es redundancia, la higiene implica sempre llimpiesa, ventilació y solejació: y ara pregunto ¿y los que tingan rossam o vacas ab malas condicions que deuen fer? ¿posarhi cloro?

Del context general del Ban se despren que no deu haverhi a casa la ciutat Ordenansas municipals, y aixis tenim entés per desgracia que es cert, llevat d' unas ordenansas sobre construccions u obras que m semblan olvidadas per lo poch qu' es compleixen. No hi ha veritables Ordenansas que regulin la instalació dels serveys de higiene; mercats, habitacions, casas de dormir, banys, rentadors, etc., etc., y aixis resulta que l' alcalde ha de saber de tot exposantse a dar ensopgadas. Be sabem que las cosas no se fan ab un dia; si ab motiu del perill remot o próxim d' una invasió de peste o bé en previsió de evitar tota altre malura y mirant per la salut dels vehins de la ciutat, ha volgut Vosté recordar l' obligació que tenim tots de ser cuidadosos y nets, puig ningú pot ni deu ab sa incuria y dexadesa embrutir lo carrer que trepitjem, enmatzinar l' aire que respirem, corrompre l' aygua, adulterar los aliments, ni tant sols embrutarnos la roba, debia aó tota franquesa y dat lo seu caràcter independent y posició oficial, debia haver dit: «Convencut de la necessitat que tenim de posarnos en condició de afrontar tota epidemia que puga presentarse y del descuyt que relatiu a llimpiesa se nota, he cregut convenient dividir la ciutat en tants o quants districtes o sonas, en cada una d' ellas una secció de empleats del Municipi ab lo pinzell de l' emblanquinador, la escombra del barrandero, la pala del bolil y la manguera de las bombas, farán baldeo general; enviarán los conills a la Devesa, l' avirán a las eras, y quantas besties y bestioles se troben en las casas serán portadas a bosch.

Dirá Vosté, qui paga? En primer lloch l' inquilino com a primer causant, a falta d' aquest l' amo, puig be cobra lo lloguer, y si tant pobres son l' un y l' altre, que be podria darse lo cas, l' Ajuntament. Un cop net, manar que en quant se presenti en un pis o casa un cas de malaltia encomanadissa se n dongui part, vigilar lo cas, aislar en lo possible lo malalt y ls que l serveixin, y acabat que sia per curació o per mort, desinfectar bé, seguint lo plan d' un metje, lo qui bon cuidado haurá de tenir de no fer bunyols.

Ab un Mustassá per lo mercat, un laboratori per analizar los aliments y begudas, uns metjes pels pobres, y un forn com los de coure cals per cremar trastos vells y desperdicis, tindrà Vosté temps de fer las Ordenansas que donguin la norma de lo que deuen ser las habitacions per personas, los tallers, cuadras, establiment públics, et sic de ceteris.

Y els pobres? La pobresa no està renyida ab la netedat; los pobres bruts son ab relació als pobles que l sostenen al igual de certs parásits que sols viuen en la pell de l' home deixat. L' estol de pobres que corren de porta en porta, fent lo qu' ells diuen la *professó del xavo*, té de retglamentarse, pensant en que si cada poble o parroquia mantingués los seus pobres, no veuriam tanta barreja d' indigencia y ganduleria.

Créguim, Sr. Català, dexis de falornies de rescloses y clavagueras, pensi que las epidemias son com las bruixas, que si aquestas sols se encarnan en cossos de dona llejta, bruta y vella, ellas fugen de las poblacions netas y pulidas. Estrenyini, enblanquini y cremi, y farà un gran bé a los que hem de viure a Gerona. No demano bonicoys ni boato.

Sempre m' han agradat més las casas emblanquinadas de menestrals modestos, que no aquellas de *quero y no puedo* que las tenen empaperadas per tapar esquerdas y nius.... d' aranyas.

Un consell per acabar. Bo es apenyorar al que no compleixi lo que vosté mani, pero es més eficas, y li privará molts amohinos, castigar la butxaca dels Banders, puig si aquets no dormissin tant forti, molts dels abusos que avuy deuen correllgirse no existirian.

Quan jo era petit, cada any al comensament de l' istiu sentiam la maleixa crida; per boca del Nunci se recordava tot allò d' escumbrar, dar bolas als gossos, regar testos, banyarse al riu....

Fassi V. de modo que tot l' any siguem nets y guardi

las cridas de manament per fernos a saber que s' han abaxat las contribucions.

Reconeguem per un ciutadà obedient, y disposi d' en
J. PASCUAL Y PRATS.

Gerona 2 septiembre 1899.

La qüestió catalana y la premsa estrangera

« Si la opinió pública a Fransa estés menos absorvida per l' *Affaire*, s' interesaria més, sens dupte ab alguna passió, pels incidents que de tant en tant s' apressa el telégrafo a senyalar de l' altra banda dels Pirineus. Donchs aquets incidents preparan successos als quins no sabríam restar indiferents: poch assumptos nos interessan més que 'ls d' Espanya. Aquesta gran península, que no se junta al Continent més que per la xarnera dels Pirineus, y que, sa extremitat meridional es terra africana, es, de tot los païssos, aquell que la naturalesa sembla haver destinat a viure ab més intimitat ab el nostre. Y aquet destino se troba encara més afirmat per las identitats o afinitats de rassa que de un costat y altre dels Pirineus nos barrejan un xich l' un al altre, y també per la historia. Nostres guerres, fins aquella incalificable agressió de 1808, nos han més unit, pot ser, que separat. »

« No es pas de crisis ministerials que parlo, quinas, veritablement, no tenen més que un interés secundari. El poble espanyol, o per parlar més exactament, lo poble d' Espanya no hi tenen res que veure. Lo que mereix solsament fixar l' atenció son los moviments autonomistes que comensan a somoure les provincias, y sobre tot, la que 's de totes, incontestablement, la més enérgica y la més viva: Catalunya. »

« S' ha parlat, a n' aquest propòsit de tendencias separatistas, y serfa absurdo y desleyal negar que ellas existeixin; no depén més que de la política madrilenya exesperarlas. Un francès no pot insistir deceniment sobre certas manifestacions que se han produhit, pero, si no hi pas a Catalunya un partit que 's pugui anomenar verdaderament el partit francès, hi ha catalans que consideran sense por una possibilitat d' aneixió a Fransa. Mes, m' apressuro a dir que no crech pas en la solució separatista, y encara menos en la solució anexionista: »

« La veritable solució, que conciliará entre sí als anexionistas y els separatistas, es la que ha estat aclamada encara recentment a Madrid, en una gran reunió republicana. Pi y Margall hi ha afirmat la nova unió espanyola en la Federació de las autonomias regionals. »

« Una vegada més los aconteixements fan sobresortir al més ilustre teorich del federalisme a Espanya. Sens dubte, En Pi y Margall ha passat de la etat de la acció, més pot, deu ser y será el conseller de son partit, y quan ell te aquesta autoritat, el consell es encara l' acció. »

« He estat en relació ab En Pi y Margall, per idees comunes, per la traducció que he fet del llibre mestre ahont ha exposat tot son sistema polítich, *Las Nacionalitats*, y per la colaboració que ha tingut a be tenir en un trevall que alguns amichs y jo emprenguerem fa poch en l' *Aliansa Ulatine* »

« Certament el nom d' en Pi y Margall es molt conegut a Fransa; més l' home ho es menos. L' erudit, el trevallador, han entelat un xich la celebritat del polítich, que fou sempre un polítich de idees y de principis, d' aquells que no buscan pas ab turbulencia lo renom y la popularitat. »

L. XAVIER DE RICARD.

(Trad. de *Le Petit Bleu*.)

DOCUMENT PONTIFICI.

A nostre estimat fill Ciriach, del titol de Sant Pere in Monte Aureo S. R. E. prevere, cardenal Sancho, Arquebisbe de Toledo.

Amat fill Nostre: Salut y Apostòlica Benedicció.

En moltes ocasions hem alabat la teva sollicitud a favor de les ànimes, com y també l' amor ab que constantment has reverenciat a esta Seu Apostòlica. Nos plau, no obstant, ara elogiar la modestia ab que, en carta recent, demanares Nostre judici vegente tractat eb severitat y ab despreci a conseqüència de la publicació del llibre que dares a llum a principis d' any. L' objecte del llibre era amonestar als Clero y catòlichs de ta Diocessis que no s' deixassen arrastrar per consells o conveniencias d' interés privat, sinó que al contrari, deixant aixó de part, s' unissen d' un modo concordat baix la direcció de son Prelat per honor y tranquil·litat de la religió y de la patria. Com Nos també havem dirigit moltes vegadas aquesta exhortació als catòlichs, no podem negar que havem sentit gran pena al veure quel tractavan tant injuriosament y sens la deguda reverencia. Mes no so-

lament ha sigut motiu de pena pera Nos el veure ofesa la persona y alta dignitat, sinó també el considerar la temeritat y desconcert ab que judican no poch, aduch entre aquells que volen per altra part esser tinguts com defensors de la religió y com enemichs dels qui atacan l' orde religiós y social. Aquests catòlichs, si reflexionan bé sobre llur conducta, podran veure que ab ella, si no intencionadament, al menys de fet, donen ales als enemichs de la fe y del Estat y quasi treballan a favor d' ells. Y certament, essent aquells catòlichs ordinariament laychs y mancats, per consegüent, de tota autoritat, s' abrogan, no obstant, la de declarar a llur arbitri quins senten catòlicament y quins no, y aixis mateix quina es la conducta que els catòlichs deuen seguir o rebujar.

Dels Bisbes judican ab atreviment, alabant a aquells que a parer seu, els son favorables, y tenint en poca estima y censurant als que creuen contraris a llurs opinions. Y arriba la llur temeritat a tal punt, que fixan els limits de l' Autoritat Apostòlica, més que ab la veritat, ab sa fantasia; y si 'ls sembla quel Romà Pontífice passa d' aquells limits, li negan tota obediencia y tot respecte. Qui mire imparcialment y atentament les cosas podrá inferir que tals hòmens no s' mouhen per interés de la doctrina catòlica, sinó per rahons polítiques o ventatjes transitories. Per aquest motiu, exhortam ab fervor a tots els Bisbes d' Espanya, de qui Nos son ben conegudes la fe y la pietat, que procure cada un ensenyar a son remat respectiu els debers que tenen els feels envers l' Autoritat Eclesiástica; que, si ho fan aixis santament, obtindran el favor divinal per sí y per la patria, a fi de que aquesta, ajudada en situació tant aflictiva, recobre son primitiu esplendor.

En quant a ton llibre, amat fill Nostre, que tant severament é injuriosament alguns han censurat, el subjectàrem al examen d' hòmens prudents. Nos plau donar testimoni de que res se trobá en ell, per lo que 's refereix al assumptio, que meresqués justa reprenció. Continúa, donchs, ab el zel que t' es peculiar, mereixent bé de la religió y de la patria. Sía pressagi dels divinals favors y testimoni de Nostre benevolença la Benedicció Apostòlica que ab tot Nostre cor t' enviam en el Senyor.

Donat en Sant Pere de Roma, dia 22 d' Agost de 1899, vigèssim segon any de Nostre Pontificat.

LLEÓ PP. XIII.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 30 Agost. — (2.ª convocatoria). Presidida per l' Alcalde y ab asistencia de 10 concejals, s' aprobá la acta de la sessió anterior y se prengueren los acorts següents:

Aprobar comptes de import total 564'07 ptas. Id. la distribució de fondos pel mes de Novembre que ascendeix a 30.187'55 ptas.

Se doná compte d' haber quedat deserta la subasta pel suministro de graus y pallas per las cavalleries del municipi.

Concedir permis d' obras a D. Agustí Vinyolas y a D. Joseph Oriol Carbó, quedant vuyt dias sobre la taula un dictamen de la comissió de Foment sobre un permis d' obras demanat per la senyora viuda de Perez.

Passar a la comissió corresponent una proposició del Sr. Catá, demanant que 'ls bombers residents al Pontmajor celebrin cada mes exercicis practichs.

Celebrar lo dia 5 de Novembre la funció cívica religiosa comemorant los situs de 1808 y 1809.

Substituir tres individus desconeguts elegits pera formar part de la junta municipal, per D. Marcial Moré, D. Albert Garangé y don Lluís Auguel.

Ahir dilluns, tinguerem la satisfacció de saludar en nostre ciutat al bon amich y distingit advocat, degá del Colegi d' Barcelona, En Joaquim Almeda y Roig, que durant sa estada a ses possessions de Romanya, ha aprofitat lo temps trevallant per Catalunya en la important, espinosa y delicada obra de la formació del Apèndix del Dret Catalá, puig no tant sols dexa desenrotlladas les relacions juridiques que integran los denominats drets reals, formant aytal trevall més de quatrecentos articles, si no que té enllestit aprop de la meytat del dret d' obligacions, en termes que, molt avans d' arribar al quinze de Novembre, pensa dexar articulat lo expresat dret, ab tot y no haverse encarregat especialment aytal trevall a cap de les seccions en que 's dividí la Comissió.

Llástima que mercé a la manera com tingueren de reclutarse 'ls vocals que forman la Comissió pera la formació del Apèndix, no estigan tots a suficiet nivell pera trevallar ab verdader profit pera la sort de la legislació catalana, quedant de fet reduhida la Comissió quasi a la meytat del seus individus.

Remé nostre amich en Joaquim Almeda, y son distingit germá D. Ramón María, advocat d' aquest Colegi que l' ha auxiliat en ses tasques, la expressió de nostre agrahiment per la activitat desplegada, en perjudici de sos particulars interessos y atencions, en una obra, que ab tot y no venir ordenada en los veritables termes que mellor escauria a les necessitats sentides pel poble catalá, y no esser probable que arribi a la categoria de llei escrita, pot constituir un apreciable precedent pera la Codificació esdevinadora del dret de la terra, lo dia no llunyá que Catalunya rompent d' una estrebada les ignominioses cadenes que la lligan torna a serne árbitre y mestressa dels seus destins.

— Ab molt sentiment nos veiem obligats a interrompre en aquest número la publicació de l' interessant serie de cartas que sobre 'l Dret Civil Geroni publica en *Lo Geronés* lo nostre company de causa En J. B. Torruella. La circumstancia d' haverse absentat de Gerona l' autor de les mateixes, ha fet que l' original romés arribés tart a la Imprem-

la de nostre periòdich y faltés temps material pera incloure'l en lo present número.

— Se treballa ab molta activitat en la construcció del primer tros de carretera de Riudellots a La Bisbal passant per Cassà de la Selva. També treballan dos numerosas brigades en la de Tossa a Hostalrich per Lloret y Blanes.

— Malgrat haverse iniciat una baixa en los preus dels blats los flequers d' aquesta ciutat han pujat de cinch cèntims cada tres lliures lo preu del pa. Esperem que la autoritat intervindrán y posarán a ratlla als que sens motiu pujan lo preu de un dels articles de primera necessitat.

— Desde primer de mes han quedat suprimits los trens de la línea de Sant Feliu que surtían de Gerona a tres quarts d' una del matí y el que surtía de Sant Feliu a las sis de la tarde, y no el tren de las 5 del matí com diuhen alguns periòdichs locals, donchs que no hi havia cap tren que surtís de Gerona a aquella hora.

— El día 14 d' aquest mes contreurá matrimoni nostre estimat consoci lo farmacéutich D. Francisco de A. Roca, germá del secretari del Centre D. Rafel, ab la simpática senyoreta donya Estrella Jubert, filla del conegut fabricant de Palafrugell. Rebín per anticipat nostre enhorabona y els hi desitjém molts prosperitats en son nou estat.

— El dia primer d' aquest mes va comensar el período voluntari pera expenció de cédulas personals.

— En ausencia del escribá y secretari de Govern de aquest jutgat de primera instancia D. Carlos Crehuet a qui s' ha concedit 30 días de llicencia, s' ha encarregat del despatx nostre estimat consoci lo jove advocat don Frederich Gircós y Gaspar.

— A les 10 del matí del vinent diumenge se celebrara en lo Teatre d' Olot la solemne entrega dels premis als autors llorejats en lo dezé Certamen literari d' aquella vila. Lo veredicté del Jurat calificador ha sigut lo següent:

Flor natural. (N.º 133) *Les montanyes blaves*. Accésits, (134) *La estrella dels Reys*, (113) *Lo darrer cant*.

Premi de l' Ajuntament. (106) *La Mare Patria*.

Premi del Marqués de Camps. (35) *L' arbre de la Patria*. Accésit, (59) *Tot per la Patria*.

Premi del Arte Cristiano. (110) *Lo Christ del Consistori*. Accésit, (69) *A la mort de Jesús*.

Premi de D. M. Vayreda. (146) *Núria!*. Accésit, (65) *L' auell y l' ona*.

Premi de D. J. Berga y Boada. (17) *Goigs de Ntra. Senyora del Tura*. Accésit, *Goigs de Ntra. Sra. del Tura advocada y protectora de la vila d' Olot*.

Premi de D. R. de P. Ferrer. (127) *La Reyna del bosch*. Accésit, (56) *L' última rosa*.

Premi musical de D. J. Berga. (148) *El Serafi d' Ausona*. Accésits: (60) *Montanya amunt*, (147) *La cansó d' un traginer*.

Los demés premis oferts no s' han adjudicat.

— Hem rebut lo darrer número de *Le Journal des Pyrénées Orientales*, que conté el següent sumari:

« Le 15 Aout au Village, per Gualdric — *Les antmetes* (poesia catalana), per Estebenot. — *La Pêche de la Truite aux étangs de Carrança* (suite), traduït de C. Bosch de la Triaxeria — *Les Arbres des Forêts*, (poesia), per Frédéric Saisset. — *Marius Douzans*, per J. Capelle. — *Les ruines du pont de Rodés*, per J. Payret. — *Le chéne de Ria*, per H. Chauvel. — *Canaveilles, Llar, Thués, et Talau* (suite), per Abbé Girat. — *Procerbis y Endivinales catalans*. — *Flors Rosselloneses*, per J. Delpont. Lo número va acompanyat de grabats intercalats en lo text. »

— Agrahim a la Agrupació Catalanista de Targa la invitació que 'ns ha remès pera concorrer a l' *Aplic Catalana* que ab motiu de la seva sessió inaugural tindrà lloch en aquella vila lo día 10 del present setembre. Ab dit motiu se celebraran aquestes festes: A las 9 del matí, en la iglesia parroquial de Sta. Maria solemnes oficis dedicats a St. Jordi, patró de Catalunya, executants per la capella de música una de las missas de Gounod, y ab sermó que dirá lo Reverentíssim D. Joseph Cardona. A las dos de la tarde recepció de les comissions catalanistas y sessió inaugural en lo Teatre-Saló de Recreo. A las set del vespre sopar en obsequi a la Junta Permanent de la Unió Catalanista y directors dels periòdichs diaris catalans, especialment convidats; y a las nou de la nit, representació per la Companyia del Roinea del drama *Terra baixa* de D. A. Guimerá y del cuadro alegòrich en un acte *Via fora lladres*, de D. M. Rocamora, ab assistència de sos autors.

Aprofitém la ocasió pera felicitar altre vegada als nostres companys de causa de Targa y procurarém estar representats.

— La setmana passada va celebrar la seva festa lo carrer de la Argenteria ab molt lluhiment y procurant donarli la animació y caràcter que dites festes de barri havian conservat fins fa poch en la nostre ciutat. Les sardanes cridaren a la Rambla, extraordinaria concurrencia.

— Copiém de *La Veu de Catalunya*, la següent comunicació a que 's referiem en lo número anterior:

El Comité Federalista de Barcelona, ha dirigit la següent comunicació a la Junta Permanent de l' Unió Catalanista:

« En sessió de 10 del corrent, el Comité Republicà Democràtic Federalista d' aquesta ciutat, prengué l' acord de dirigir-se a la Junta Permanent de l' Unió Catalanista, quina Presidencia vosté desempeñava, pregantli qu' accepti y aculli l' idea de formar una gran Lliga de tots los elements y foras de Catalunya que, apart sas especials aspiracions y creencias, vulguin y proclamín sincerament la completa autonomia de la nostra terra; quina Lliga treballarà en tots terrenes fins conseguir aytal autonomia. Aceptat aquest pensament per l' Unió Catalanista, com a treball inicial de la Lliga Autonomista Catalana, se celebraria aquí a Barcelona un gran «meeting» prenenthi part catalanistas y federals. »

Al notificar a vosté el nostre acord, no necessari ferli present que avuy com avuy deubem donarse la ma tots els autonomistas catalans pera buscar solucions ràpides. L' estat general del país, las veus que més ressonan, las apremiantis corrents que se determinan, y sobre tot las morbosas manifestacions del jacobinisme, fan precisos grans esforços pera evitar que tot, la

vida inclusiu, se 'n vagi fatalment riu avall. Davant de circumstancies tant críticas, la acció dels autonomistas catalans ha de ser forta y una. Y aixís serà possible, en el daltabaix que tothom pressent, que arrivin al poder las ideas que 'ns uneixen.

Barcelona, 17 agost 1899. — Pel Comité, R. Torra Xiberta, Secretari »

— Escriuhen de Ripoll que 's tracta d' unir aquella vila ab la de Camprodón, ab una línea telefónica. Si prospera l' idea del projecte, s' obrirà una subscripció, pera atendre als gastos del montatge.

— Lo die 24 d' Agost se procedí per la Comissió organitzadora al acte de constitució de la Societat *Catalunya Autònoma*, en virtut de la providencia dictada per lo Jutgat, y havent transcorregut lo plasso que marca la lley, després de la inspecció governativa. La Junta Directiva fou elegida per unanimitat en la següent forma: President, N' Antoni Feu; secretari, En Joan Llenas, y vocal, En Joaquim Arubins.

L' objecte principal d' aquesta Associació que 's pot dir-se *sui generis*, atesa la originalitat de sos Estatuts, es la propaganda oral per totas las encontradas de Catalunya, sembrant arreu la llevor de nostres doctrinas y defensarla fins a conseguir la llibertat absoluta de la nacionalitat catalana.

— L' Ajuntament de Vilafranca del Panadés, ha acordat suprimir les bandes que ostentavan los regidors, imposició de Felip V en substitució de les antigues gramalles dels consellers, adoptant com a distintiu l' escut de la Vila sostingut per un llasset de cinta de las quatre barres catalanes colocat en la solapa de la levita. Així l' han lluhit en la passada festa major d' aquella Vila. L' acort se deu al regidor d' aquell Ajuntament, nostre company de causa N' Antoni Martorell, president del *Centre Catalanista Vilafrancu*. L' enhorabona per aquell Ajuntament y pel nostre amic.

— Al tenir noticia 'l governador civil d' aquesta ciutat de que 'l dimars passat a la tarde havia fondejat en la platja anomenada de « Riells », La Escala, un barco ab pabelló estranger y que del mateix havian baixat a la platja diferents individus de sa tripulació sense que ningú 'ls posés cap impediment, va oficiar al arcalde demanantli explicacions del fet y manantli que d' aquí endavant li doni totseguit compte de qualsevol fet semblant, enterantse bé de la procedencia dels barcos y del estat de salut a bordo y atententse a las instruccions que li hagin sigut comunicadas avans. La mateixa ordre sembla que reiterará als arcaldes de las poblacions marítimes de la provincia en que no hi ha-gi autoritat del ram. »

SECCIÓ LITERARIA

LA POBRE CEGA

Sota la románica portalada de l' iglesia, arrimada d' esquena als batents tencats de la porta, entre las dos portelleras per ahont la gent entra y surt, allí passa 'ls matins la pobre cega, quieta, inmòvil, petrificada, ab la vista vagament perduda per l' espay, extesa la mà esquerra cap endavant, a la dreta 'ls rosaris, y mormolant ab veu llasimera: — ¡Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

¡Pobre cega! Ab l' atenció concentrada a las orellas escolta 'l trepitj de la gent; y quan sent passarla per son costat, quan percebeix l' aixecar del peu pera atrevessar lo llindar de la porta, deixa sentir aquellas paraulas entonadas ab una cantarella de dolor que sembla 'l gemegar continuat d' un malalt que no te cura. — ¡Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

¡No poguer veure res! No poguer sentir may la impresió del raig de llum al ferir los ulls, no poguer atravesar las espesses tenebras que la embolcallan, sens ovirar un horitzó d' esperança, una clariana en lo fons de tanta negror, encare que fos lluny, molt lluny si al menys inspirés fé per lo pervindre... Impossibile, s' ha de quedar sempre a las foscas y sentir que 'ls que la voltan y passen per son costat diuhen: — Mira quin cel més bonich, — mira quina posta de sol més hermosa, — mira quinas cosas més admirables, — mira, sempre mira, la mateixa paraula repetida per tothom.... Y ella prou remou 'ls ulls pro endebades, prou s' esforça en parpallejar pera probar si pot esquinsar lo vel espés que li tapa lo que 'ls altres veuhen, pro es en va, no te força pera veuer la fosca, y la fosca queda dominant, més potent que avans, mentres ella causada de lluytar inútilment, torna a deixar la vista vagament perduda per l' espay, y diu entristida als que l' han convençuda una vegada més de que li falta la vista: — ¡Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

¡Ah, si ho sapiguessin los que passen vora seu lo que pateix, no enrahonarian pas; cada paraula es una espina, cada frase una punyalada, cada conversa un martiri... y ella sofreix sens inmutarse, sens gemegar, no feut ni un crit, dihent solament ab la veu de sempre: — ¡Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

¡Bé u' ha sentidas de cosas demanant almoynas pels carrers y passeigs de la ciutat! Ha sentit la veu del galán que jura amor a la donzella, ha sentit las paraulas del espós parlant de felicitat y ditxa a la muller, ha sentit l' esclatar del bés del pare en lo front de la neua, ha sentit l' expressió d' agrahiment del vell envers lo fill que correspon com deu al seu carinyo, tot ho ha sentit, y mentras llurs orellas ho escoltaván, allí dintre son pit lo cor se li anava esbossinant per lo dolor. Al sentir los juraments amorosos,

ha recordat los idilis de la seva joventut; al sentir los parlaments de felicitat ha recordat las horas dolosamente passadas a l' escalfor de la llar; al sentir l' esclatar d' un petó ha recordat lo front d' aquell fillet entre quins rissos d' or tantas vegadas hi havia posat los llabis; al sentir l' agrahiment del vell ha recordat a sa pobre mare que portava del bras per ahont anés... Y tot s' ha acabat, s' acabat per sempre; la vellesa matá a la mare, la difteria al fill, l' enrunament de unas parets a l' espós treballador.... Y d' aquellas alenadas de felicitat que sopada é impensadament respira, no li queda més que 'l recort de que ella també las ha gosadas en días que no tornarán may més, avans de quedar sola en lo món, avans d' esdevenir la terrible gota serena que li robá la vista... Llavors es quan sofreix de bó de bó la pobre cega, sofreix tant que sent defallirse, y demana a Deu que li envihi la mort desseguida, y enjega un sospir de dolor sota aquellas paraulas que repeteix en veu plorosa: — Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

Pro Deu no la deixa sola en son desconsol, y l' aconhorta, li parla al ánima, y li fa obrir 'ls ulls d' aquesta que veuhen sens los efectísmes é illusions del cos; fa passar vora seu gent que pateix com ella, gent que també sospira de dolor, gent que naufraga en lo mar de la vida, y que no obstant, resignada, espera, espera ab l' única esperança verdadera... La pobre cega allavors afoja dintre son cor los gemauchs de llurs dolors, y torna a mormolar com si res sentís, ab la mateixa veu llasimera; — ¡Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

Y quieta, inmòvil, petrificada, mentres demana almoyna deixa passar la gent y las horas esperant ab resignació que arribi la seva; torna cada dematí a posarse sota la románica portalada de l' iglesia, ab la ma esquerra estesa endavant, los rosaris a la dreta, la vista vagament perduda per l' espay, la cara sens expressió, com si fos una estàtua de carn, un cos insensible, sens vida... No més quant sent que una moneda li cau sobre la ma, cambia d' expressió aquella cara encantada; llavor es quan ab més dalé torna a lluytar per' esquinsar el vel de tenebras que la embolcalla, y cercar a qui 's compadeix de sa desgracia, parpellejant llurs ulls violentament... pro tot es en va; y al sentirse impotent mormola un — ¡Deu li pach! — mentres dos llágrimas d' agrahiment li rodolan per las galtas, llágrimas que aixugan ben prompte l' ayre de la indiferencia ab que molta gent escolta aquella cantarella de la infeliç mendicant — ¡Caritat per l' amor de Deu... per la pobre cega!

SANTIAGO MASSÓ Y VALENTI.

Gerona, agost de 1899.

PERA UN ÀLBUM

Llo clavell estimava a la rosa
y la rosa estimava al clavell,
ella estava olorosa, olorosa,
y olorós, olorós estava ell.

Ell li deya: — tú 'm donas la vida;
y deya ella: — Jo visch per tu sols.
— Vull besarte y morir desseguida.
— Vull morir a tos peus si tu ho vols. —

Brunzi 'l vent y esfultá aquella rosa;
un paraul feu mabé lo clavell...
¡vet aquí que 's l' amor, noya hermosa!
Si está en fals, ¡com s' esfoudra un castell!

CLAUDI OMAR Y BARRERA.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del die 2 de Setembre

Especies	Mesures	Pesetes
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	16'50
Mestall	"	13'00
Ordi	"	7'75
Séjol	"	00'00
Civada	"	7'00
Besses	"	12'00
Mill	"	12'00
Panís	"	16'00
Blat de moro	"	12'00
Llobins	"	8'00
Fabes	"	12'50
Fabó	"	13'50
Fassols	"	20'00
Monjetes	"	22'00
Ous	Dolzena	01'50

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

Dimecres 6. — Sts. Odesiforo, Faust y Vicens.
Dijous 7. — Sta. Augusta y Sta. Regina.
Divendres 8. — LA NATIVITAT DE LA MARE DE DEU y Sant Adriá.
Dissapte 9. — St. Gorgoni y St. Pere Claver.
Diumenge 10. — Lo Santíssim Nom de Maria. St. Nicolau y Sta. Pulqueria.
Dilluns 11. — St. Prolo y St. Jascinto.
Dimars 12. — Sts. Leonci y Teodulo.
Dimecres 13. — St. Eulogi y St. Amat.
Dijous 14. — La Exaltació de la Sta. Creu. St. General.
Divendres 15. — St. Nicomedes.

Quaranta Hores.

Dels dies 6 al 9 en la iglesia de les Beates; del 10 al 15 en la de les Germanetes dels pobres.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacia Torres.

Plaza de la Constitució, 9.

Guía del viatger en la Comarca

Amer. — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona a Olot y carretera de Sta. Coloma a Olot y de Gerona a Anglés a 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent a Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich a Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal a Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá a Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Olot. Aigües sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincalleria y merceria. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú. — 41 k^m. Carreteras de Gerona a Olot y de Figueras a l'última població.

Blanes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banyes de mar.

Cadaquers. — A 54 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banyes de mar.

Caldas de Valavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. a B. y F. Carretera desde Llagostera. Aigües termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — Cotxes de abdos establiments a tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols a Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona a Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d'Aro. — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d'Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras a Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Carretera de Barcelona a la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia. — Audiencia. — Jutjat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' Espanya. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Llibertat.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

E. Barangé y fills. — Fábrica de sabó a Gerona, Granollers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguer. — Fabrica de ciments y cals hidráulica. — Industria 2.

Fills de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lliurella y C.^a — Mechero GOLDEN. — Industria nacional. — Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camiseria y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Saliet y C.^a — «La Gerundense». — Fábrica de paper continuo.

Sucesors de Pau Cassá. — Gran magatzem de paper pintat pel decor t de habitacions. Gran varietat de motlluras. — Constitució 11.

Academia de Bellas Arts pera senyoretas. Directora D.ª Carme Riera, Plassa del Correu, 9, boliga. Casa del capellá de las Germanetas dels pobres.

Camilo Fontbernat y Roure. — Cirugia. — Especialista en malalties dels peus. — Progrés, 23, perruqueria.

Hostalrich. — 39 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. y carretera fins a Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal a Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banyes de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona a Fransa. Banyes de la Mercé. (Aigües sulfurosas).

La Sellera. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona a Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona a Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras a id. y a Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Banyes de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera a la estació de Blanes, y carretera fins a Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 54 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras a Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós y carretera de Gerona a Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tranvia de Flassá, límit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banyes de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins a Gerona: carreteras a Gerona y a Palamós. Establiment de banyes de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera a la estació de Hostalrich y a Vich. Aigües acidulo carbonicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. a B. y F.) y carreteras a Gerona, Olot y Barcelona. Aigües termals.

Torroella de Montgri. — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banyes de mar al Estartit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreres. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursións al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyas de segurs sobre la vida reunidas
Carrer mple 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL **15.000.000** DE PESETAS.
Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235,908'05 pts.
Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80,352'95 »
Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres comptes fins igual data. 13.382,881'61 »

Delegat general en la Provincia

Joseph Coderch y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas. — Narcis Boadas

DENTÍFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiènic y poderós antiséptic per evitar las caries y demás enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tònic neurasténic, regulador del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tànic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tànic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de fetje de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son a basse de Jerez y Málaga legítims

De venda a casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(antiga del Dr. Ametller)

Cort-Real, 4. — Girona

LO GERUNDÈS

PERIÒDIC PORTA-VEU

DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Llibertat 31

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Corona..	1 pesseta trimestre	Estranger..	1'50 pesseta trimestre
Porn..	1'25 id. id.		Un número sol. 0'10 id.

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer..	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.